

brok nr 27
609/11/19
Nauki przyrodn. nr 1242.
300H

PAMIĘTNIK GOSPODARSKI.

PISMO TYGODNIOWE, POSWIĘCONE SPRAWIE GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO I KRAJOWEGO.

Pod redakcyą
STANISŁAWA PRZYŁĘCKIEGO.

ROK WTÓRY.

2593
15

CZASOP.

2 (1850)

WE LWOWIE.

W Drukarni Zakładu narodowego Ossolińskich.

Nakładem Redakcyi.

—
1850.

PAMIĘTNIK GOSPODARSKI.

PISMO TYGODNIOWE, POSWIĘCONE SPRAWIE GOSPODARSTWA

WIĘSKIEGO I KRAJOWEGO.

Pod redakcją

STANISŁAWA PRZYBYCIEGO.

WOLNY

2593 IV cwp

Biblioteka Jagiellońska

1002354956

WE LWOWIE.

W Drukarni Zakładu narodowego Ossolińskich.

Nakładem Redakcji.

1850.

Przegląd rzeczy zawartych w Pamiętniku gospodarskim z r. 1850.

	Strona.
E k o n o m i a.	
Pogląd na obecny stan gospodarstwa krajowego	1, 5, 9
Co może wpłynąć na polepszenie u nas gospodarstwa krajowego?	197, 201, 205
Kilka słów o stanowisku naszego dziennika	13
Jak zaradzić brakowi robotników? przez Józefa Żywickiego	17, 22
Oszczędność	21
Handel i rolnictwo, p. Kazim. Józ. Turowskiego	25
O potrzebie założenia u nas bibliotek i stowarzyszeń agronomicznych w każdym powiecie	29
Szkółki rolnicze	53
O szkołach agronomicznych, p. K. J. Turowskiego	97
O potrzebie nauk dla rolników	166
O naukach rolnikom przyzwoitych	169, 174, 179
O sposobie ćwiczenia rolników w przyzwoitych im naukach	189, 194
Możnali u nas zaprowadzić szkoły folwarczne?	124
Jak gospodarzyć dzisiaj na obszerniejszych gruntach? p. Stanisława Bochdana	37
Czy myśleć teraz o ulepszeniach w gospodarstwie i o jakich?	65
O zmianach w układzie gospodarstwa rolnego, p. K. J. Turowskiego	69, 73, 79, 82
O stosunkach towarzyskich czyli społecznych ze względu na gospodarstwo wiejskie <i>p. tegoż</i>	105
O stosunku rolnictwa do fabrykacji i handlu, <i>p. tegoż</i>	119
Czyli u nas są ręce do pracy w roli? <i>p. tegoż</i>	135
Zmniejszenie skali produkcji zbożowej	72
Czego mają się spodziewać dwory ze zmniejszonej uprawy zboża?	169
Times is money: Czas to pieniądze	172
Na jakiej drodze kwestya służebnictw załatwiona być powinna?	50
Kwestya indemnizacji	57
Uwagi nad mającą nastąpić splatą w kapitale za zniesione powinności urbarjalne, w skutek najw. patentu z d. 25 września 1850 r.	181
O planie gospodarskim, p. J. Żywickiego	133
Uwagi wynikłe z obecnego położenia naszej gospodarki, p. H. Brodzkiego	145, 149
Uwagi nad płodozmianem	193
O p i s y g o s p o d a r s t w.	
Opis gospodarstwa w Kosowie, p. Józefa Bogdanowicza	2, 6, 10, 14
Opis gospodarstwa w Uściu Ruskiem p. Józefa Żywickiego	81, 85
Rzut oka na stosunki gospodarcze na Bukowinie w r. 1849	42
P o d r o ż e g o s p o d a r c z e.	
Drugi i trzeci ustęp z dziennika podróży gospodarzowej p. Walerjana Czajkowskiego	99, 186, 190
M e t e o r o l o g i a.	
Zmiany ciepła i zimna czyli zmiany temperatury, p. Wojciecha Jastrzębowskiego	26
R o l n i c t w o.	
O ugorze, p. Adama Pawłowskiego	111
Nawożenie pól gliną marglastą	121
O gipsowaniu pola	182
O używaniu słomy na paszę i podściółkę, p. Sprengla	199
O pożytkach osuszania gruntów za pomocą rowków podziemnych. (Wyjęto z Roczników gospodarstwa krajowego)	153
Rowy podziemne	168
O bajcowaniu czyli namaczaniu nasienia zbożowego, p. K. J. Turowskiego	60
O najstosowniejszej ilości ziarna do siewu	62
Sposób przekonania się o dobroci przeznaczonych na zasiew ziarn zbożowych i nasion pastewnych	63
Próba pod względem głębokości w jakiej zasiane ziarno najlepszy przynosi wydatek	125
Nowe rodzaje zbóż	104
O wałkowaniu zbóż jarych	72
O wczesnem żniwie żyta i pszenicy	101
Jak wykorzystać owies głuchy czyli owsik z roli?	128
O uprawie lnu, p. J. Dyrmonta	177
O uprawie chmielu i marzanny, p. K. J. Turowskiego	35
Uprawa turnipsu, p. J. Andruszewskiego	94
J. Bartoszewicza sposób przygotowania nasienia buraków cukrowych	71
Peruwiańskie kartofle	104
Nowe gatunki ziemniaków	120

	Strona.
Zaraza ziemniaków, p. H. Kunaszowskiego	137
Nowy sposób sadzenia ziemniaków	150
Koniczyna i rośliny okopowe, p. K. J. Turowskiego	16
Biała gorzka wyka	12
Brzanka łąkowa	27
Rajgraz angielski	151
Użytek ze słoneczników	63
O łąkach naturalnych, sianożęciach i pastwiskach	77
Ulepszenie łąk bagnistych	80
O kosowicy	91
O sianokosach na sposób angielski, p. H. Kunaszowskiego	127
Tablica wartości różnego karmu w porównaniu z dobrem sianem	167
Środek aby włościanie byłym swoim panom pomagali w uprawie roli, p. K. J. Turowskiego	46
L e ś n i c t w o.	
O co u nas przede wszystkim chodzi dzisiaj w zawodzie leśnictwa? p. K. J. Turowskiego	46
O służebnictwach lasowych, <i>p. tegoż</i>	18
Zachowanie służebnictw zagraża drożyzną drzewa. <i>p. tegoż</i>	32
Jakiemu systematowi gospodarstwa leśnego a mianowicie jakiemu czasowi rotacyi należy się pierwszeństwo ze względów ekonomii politycznej?	93
O uprawie buczyny w otwartem położeniu; p. H. Strzeleckiego	74
O sadzeniu brzeziny	134
O g r o d n i c t w o i s a d o w n i c t w o.	
Sposób ochronienia drzew owocowych od przymrozków wiosennych	51
Sposób wygubienia owadów szkodliwych drzewom owoc.	80
O podlewaniu roślin i krzewów w ogrodach	83
Wyniszczenie mrówek w ogrodach	84
Sposób radykalnego oczyszczenia drzew owocowych z mchu	84
Wyniszczenie gąsienic	84
Użytek mchów w wazonach	132
Sposób przyspieszenia dojrzałości fasoli	132
C h ó w i l e c z e n i e z w i e r z ą t d o m o w y c h.	
Jak ma przyjść do bydła kto nie ma kapitału? p. J. Turowskiego	39
Poprawna metoda karmienia bydła	3
Kilka uwag nad tuczeniem zwierząt domowych	44
Gałęzie drzew szpilkowych zastępują paszę dla owiec	28
Różne pokarmy dla koni	32
Perz na karmę dla bydła i koni	132
Choroba motyliczna u owiec	12
Doświadczony środek przeciw zarazie racicznej i pyskowej u bydła, owiec, koz i nierogacizny	24
Najpewniejsze lekarstwo przeciw wodnej puchlinie u owiec	36
O tegorocznej zarazie bydła w Czyżykowie, w obw. lwowskim, p. Dominika Bilinskiego	64
Środek na zapalenie śledziony i więgosuszu, p. Adama Czarniakowskiego	80
Środek przeciwko zarazie morowej bydła	180
Słowo o leczeniu więgosuszu zimną wodą	208
Łatwy, tani i pewny sposób na więgosusz u rogacizny	183
Lekarstwo dla bydła na kolki	84
Niezawodny sposób przeciw odęciu rogacizny i owiec od koni lub innej zielonej paszy	200
Wygojenie ran na szyi wołów pochodzących z jarzma	127
O zbyt czyszczeniu zgrzeblętem koni	124
Użytek chrzanu dzikiego i marchwi w różnych chorobach koni	147
Lekarstwo na parchy koni	200
Sposób ochronienia zwierząt domowych od much i bąków w czasie upałów letnich	124
Nierogacizna	72
Hodowanie kaczek	75
Korzyści z rzezi bydła w nocnej porze	87
O jeżach	127
B u d o w n i c t w o w i e j s k i e.	
Budowa z piasku Prochnowa	163
O budowaniu z gliny niepalonej, p. Piotra Romaszka	177
M e c h a n i k a.	
Ulepszenie w młynarstwie, p. Debaune	11
Młocarnia w Podleszanach, p. Michała Toczyskiego	19
Uwagi nad młocarniami, p. Lubina Rogowskiego	35
Młocarnia Wieningera z Szerdyngu	55
Młocarnia ręczna Majera (z ryciną), p. Kunaszowskiego	157
Młocarnia przenośna Klimkiewicza	180
Młynek pana Michała Rychtera	164

Nowa siewkarnia berlińska	44
Żniwiarka Mc. Cormicka	95, 120
Żniwiarka Antoniego Klimkiewicza	129
Główne zasady mechanizmu wozu, p. Józefa Supińskiego	41
O mechanizmie wozów, p. D. Bilinskiego	66
O mechanizmie wozów, p. J. Z.	91
Nagroda za poprawy w budowie samojazdów parowych czyli lokomotywów	104

Technologia.

O postępie fabrykacji gospodarczej	102, 107, 110
Rzecz o gorzelnictwie przez Józefa Żywickiego	2, 7, 10, 15, 20, 25, 27, 31
Wyjaśnienie do artykułu o gorzelnictwie, umieszczonego w pierwszych ośmiu numerach Pamiętnika, p. tegoż	202
Ferment Musza (Muscha)	40
Sposób Mehlbauma robienia sztucznych drożdży do fermentacji powolnej	152
Nowy sztuczny ferment do zacierów gorzelnianych, p. Józefa Żywickiego	158
Wódka z soku jarzębiny	192
Sposób warzenia dobrego piwa	104
Piwo szampańskie	104
Porter krajowy	159
Przepis robienia rumu	48
Sposób przepędzania melasu na rum	159
Wino z brzoźowego soku	48
Sposób robienia napojów miodowych	108
Sposób robienia dobrego miodu	111
Napój ochładzający czyli wino porzeczkowe	119
Napój musujący zwany bergobzon	124
Sposób robienia konfitur i konserwy z owoców	116
Jaki można mieć użytek z bzu?	120
Konserwowanie mleka	124
Pieczenie chleba za pomocą ogrzanego powietrza	185
Ogrzewanie mieszkań za pomocą gorącej pary	170
Palenie gipsu za pomocą gorącej pary wodnej, p. Violette	151
Postęp hutnictwa przez użycie ogrzanego powietrza	137
Pranie wełnianych tkanin	51
Sposób prędkiego bielienia płótna	204
Ostrożność do zachowania przy praniu bielizny	196
Nowy sposób robienia potażu	4
Ulepszenie w mydlarstwie	40
Tani lak	48
Jak oddzielić miód od woszczyn?	156
Dla garbarń	116
Garbowanie skór	192
O klepaniu i ostrzeniu kos	85
Jak spajać pęknięte kosy i sierpy	95

Statystyka.

Stan rolnictwa we Francji	117, 123, 125, 151, 155, 138, 144, 146,
Porównanie gospodarstwa w Anglii i we Francji	159
O stanie obecnym przemysłu fabrycznego w Rosji, p. Józefa Żywickiego	175
Fabrykacja cukru na Ukrainie, p. Józefa Żywickiego	54, 58
Fabryka zapafek we Lwowie	9

Handel.

O obrocie handlu zbożem i innymi płodami ziemskimi w Gdańsku w r. 1849 przez Alexandra Makowskiego	45
Zegluga parowa na Wiśle	165, 175
Wiadomości handlowe, z Białej, 12; Biecza, 52, 208; Bochni, 20, 40, 66, 96, 156, 180; z Dobromila, 8, 52, 96, 140, 200, 204, z Dubiecka, 52, 72, 100, 189; z Dukli, 24; z Dynowa 124; z Gorlic 26, 44, 66, 192, 200; z Gdańska, 56, 76, 136, 140, 144, 148, 152, 156, 160, 164, 168, 172, 176, 180, 184, 188, 192, 196, 200, 204, 208; z Jarosławia, 4, 87, 120; z Krakowa, 44, 66, 152; z Liska, 12, 40, 52, 80, 120, 172; z Londynu, 40, 48; ze Lwowa, 4, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 60, 72, 80, 84, 87, 92, 96, 100, 104, 108, 112, 116, 120, 124, 128, 132, 136, 140, 144, 148, 152, 156, 164, 168, 172, 176, 180, 184, 188, 196, 200, 204, 208; z Odessy, 152; z Olomuńca, 8, 16, 20, 40, 144, 156; z Pesztu, 36, 44; z Poznania, 104; z Pragi 40, 60; z Przemysła 36; z Sadogóry, 36; z Seretu 64; z Suczawy, 4, 84; z Tryestu 60; z Warszawy, 132; z Wiednia, 16, 36, 44, 48, 60, 124, 132; z Wrocławia, 16, 24, 36; z Zaleszczyk, 48; ze Złoczowa, 28, 112; z Zubracza, 32.	

Korespondencje.

Z Bochni, 175; z Leżajska, 184; z Poznańskiego, 92; z Przemyskiego 168; z Rzeszowskiego, 4, 8; z Sanockiego, 12, 28, 139, 175; z Tarnopolskiego, 92; z Warszawy, 66; z Wołynia, 159; z Wiednia, 20, 96; ze Złoczowskiego, 83.

Kasa oszczędności we Lwowie.

Pogląd na kasę oszczędności lwowską w r. 1849	191
Stan wkładek pieniężnych za grudzień, 1849, 12, styczeń: 1850, luty, 44, marzec, 64, kwiecień, 96, maj, 100, czerwiec, 112, lipiec, 128, sierpień, 148, wrzesień, 160, październik, 180, listopad, 204.	

Wystawy.

Wystawa bydła i narzędzi rolniczych we Lwowie	64, 89, 93, 97, 108
O wystawie bydła i narzędzi rolniczych, odbytej w czterech pierwszych dniach lipca b. r. we Lwowie	109
Wystawa produktów gospodarczych w Petersburgu	140, 141
Wystawa przemysłowa wszystkich narodów, odbyć się mająca w Londynie r. 1851	171
Wyścigi pod piramidami	188

Rozbiór dzieł.

Początkowe praktyczne budownictwo Stanisława Kowalskiego, Lwów, 1850	59
Słwko o Zielniku ekonomiczno-technicznym J. G. Wyżyckiego,	100
Odpowiedź na krytykę dzieła Wojna Chocimska, p. A. Lipskiego (w Dodatku do nr 35)	140
Uwagi nad Uwagami gospodarskimi Michała Wiesiołowskiego p. L. Bieleckiego	156
Odpowiedź Michała Wiesiołowskiego	198
Uwagi nad Uwagami nad gospodarstwem trypolowem, czteropolowem, wolnem i wielopolowem, w nrze 5 Dodatku rolniczego do Czasu umieszczonemi, p. Konstantego Lipowskiego	161
Uwagi nad płodozmianem	193

Ogłoszenie przedłaty.

Na pismo czterotomowe Dzwonek	28
Von einer verschollenen Königsstadt, lyrisch-epischer Romankranz (na korzyść pogorzalców Krakowa)	140
Pisma Henryka hr. Rzewuskiego	148
Na 3ci rok Pamiętnika gospodarskiego	196, 204, 208

Nowe dzieła gospodarcze 136, 148, 160, 164, 180

Zakłady naukowe gospodarcze.

Examen praktyczny 83 uczniów Instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymoncie pod Warszawą, p. B. Alexandrowicza	115
Szkoły rolnicze w Czechach	147
Wyższa szkoła rolnicza w Altenburgu węgierskim	161

Towarzystwa gospodarskie.

Dziewiąte posiedzenie c. k. Tow. gosp. galicyjskiego	46
Pytania mające się rozbiierać na 9 posiedzeniu T. g. g. d. 22 i następnym dni lutego b. r.	24
Sprawozdanie Komitetu Tow. gosp. gal. z czynności w r. 1849, czytane na 9tem zgromadzeniu d. 22 lutego b. r. 35, 37, 41, 48, 50, 56, i 58	51
Relacya o 9tem posiedzeniu Tow. gosp. gal.	64, 89, 93, 97, 108
Wystawa bydła i narzędzi rolniczych	64, 89, 93, 97, 108
Odezwy Komitetu Towarzystwa gosp. do Członków:	
a) O dziele, o pszczelnictwie xiędza Dzierżona	73
b) Przedłużająca konkurs na dzieło o leśnictwie	84
c) Względem sperandy tegorocznej zbiorów	101
d) Względem zarazy na kartofle	128
e) W rzeczy monety zdawkowej	129
f) O wystawie w Petersburgu	140
g) O owadach lasy niszczących	157
h) Z uwiadomieniem o mającym się wydawać przeglądzie czynności Komitetu	206
Dwunaste zgromadzenie towarzystwa gospodarzy niemieckich	49, 54

Uwiadomienia.

Sir. 2, 12, 16, 20, 28, 36, 48, 52, 66, 76, 80, 92, 96, 124, 128, 148, 160.

Lekarstwa domowe.

Szarlatanerye tegoczesne	61
Niezawodny sposób na cholere p. Dr. Wildner-Maithstein	112
Sposób niekosztowny leczenia febrzy zimnej, p. Fr. Wolańskiego	164
Domowe lekarstwa na febrę zimną, p. Waler. Podleskiego	179

Komitet lwowski do zbierania składek na pogorzalców krakowskich.

Odezwa	139
--------	-----

Wspomnienia pośmiertne.

Wincenty Zaręba Skrzyński	67
Jan Hr. Tarnowski	88
Edward Kozicki	112
Felix Pełczyński	196
Xiążę Henryk Lubomirski	176

Pomnik xiędza Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu	185
--	-----